

NLL postantropònims) conservaren l'accentuació inicial pròpia del germànic (E.T.C. II, 252-4, i 54); i *Biérage* no és tan al Nord que no pugui presentar un tractament mig-mossàrab de -ci > -çl/-çl; i *Berge* ja és en zona de substrat ben mossàrab. En tot cas la triple forma *-rage/rig/-rge* mostra que hi hagué una vocal entre r i c, r i g, després sincopada; i en la formació germànica un vocalisme BERAK també fóra possible en coexistència amb BERIK.

BERITA

Alqueria antiga, de Ribesalbes. En un doc. de 1260 figura junt amb *Truxelles* [avui *Truxelles* xxix, 103. 27]; i *Mont-rebei* (MtzFdo., *DocValACA* I, 285); i en un de 1370, on s'ha llegit *Barita* amb context semblant (ib. I, 962). No tinc nota clara d'haver recollit aquest nom en l'enquesta de Ribesalbes (xix, 103.7), sinó una remissió (en lletra confusa) de *Berita* a *Bàita*,²⁰ errada probable de lectura aquest (o potser tots dos). Asín, que deu haver vist alguna altra notícia d'això posa «*Berita* (prov. de Castellón), despoblado», i pretén combinar-ho amb un *Alberite* de Logroño i Zaragoza; atribuint-los una etimologia àr. de l'arrel *brd* 'fred'. Com que això és *bàrid* (no pas *barid*, inconegut en aquest sentit), és impossible a causa de l'accent; i és que ell ho barreja (defineix «la posta» i «fria, posta» alhora), amb un mot radicalment diferent; que ni tan sols és pròpiament àrab, encara que va entrar en l'àrab occidental (sobretot hispànic), manlleu del celto-llatí *VERĒDA* 'correu, via correu', per al qual veg. *DECat* i *DECH* (s. v. *vereda* i *palafre*).

Com que aquest mot, en efecte, va arrelar-se, en el nostre hispanoàrab oriental, i aquest sí que s'accentua en la *i* (cf. *RMa barid* «miliarium» 476.7f, 37a), és d'aquest del que deu venir *Berita*, un cop ensordida la *-d-* final; car també hi degué haver la variant *-a* —com l'etimològica— que els moros la conservarien amb el valor de «nomen unitatis» com si què que aquests tals duplicats pertanyen al sistema general d'aqueixa llengua. Com que, en contacte amb *r*, la *i* àrabiga sonava oberta com una *e*, i els moriscos confonien la *r* amb la *l*, també deuen venir d'aquí el *Beréto* te. Biar (*Motor de* ~ xxviii, 145.6).²

¹ Per a *Alberite* cita del *Dicc. Topogr.* de Govantes, *Alberit* en el *Fuero de Logroño*, i *Alberit* en la *Crón. del Cid*, p. p. Risco: és de tómer que en la segona cita hi hagi una altra de les acostumades confusions de l'Asín, car el *Cid* no va anar cap allí sinó cap al País Val.: potser, doncs, es podria referir als nostres *Berita/Bereto*; o bé a *Les Albaredes*, llogaret ja arag. entre Morella, el Pinar de Tévar, Pina i Cantavella, que és precisament per on va passar el *Cid*. Però no crec que cap d'aquests noms ni el de l'Ebre, siguin arabismes, tan poc com *Albareda* (prov. Lda.), *Albored* (prov. d'Osca) i *Albored* («Valencia»), amb tots els quals pretén fer Asín un monstruós paquet: car tots vénen evidentment

de ARBORETUM, -ETA, i ALBARETUM, collectius romànics (en part en fonètica mossàrab). Quant a l'ètimon àr. *buräid*, que ell suposa, sense estar registrat enlloc, no és més que una de les seves desimboltes invencions. — ² Res a veure amb això un gentilici *los beritans*, que veig en *Amic a Mells*, i el *Recull d'Eximplis* d'Ag. (I, 46), que es refereix segurament a Beirut, la capital del Líban (en variant *Berith*); ni al Berry (com imagina *AlcM*).

BERLA

Na bélla, i ses bélls, que vaig recollir a Cala Rajada i Capdepera (LI, 85.22, xLI, 52.11) com a nom que usen els pescadors d'aquests dos pobles mallorquins, per designar el que els terrassans anomenen *Puig de s'Àguila*. De *berla* 'ventalla', oc. *berlo* 'bocí', més documentat en oc. però també cat., del qual és derivat *esberlar* (*DECat* III, 440a24-25, 15).

BERLA, Prat ~

Dalt de l'esquena de la Serra del Port del Comte (NO. de St. Llorenç de Morunys), oït 1931, 1959, i C. A. Torras (*Pir. Cat.*, vol. Cardener). És paratge sec, sembrat de saleres per al vacum (M. Riu, 1.ª *Assamblea Penedès*, 158), per tant descarto la idea de relacionar-lo amb el celtisme oc. *berla* 'créixens' (veg. *DECH* s. v. *berros*), que és mot estrany al català. També la combinació asindètica revela un compost amb NP germànic (a la manera de *Pratformiu*, *Collformic*, *Vilaformiu*, *Montsorriu*, *Vilopriu* etc.: E.T.C. I, 51 ss.). En efecte: BERILA, -AN, està ben documentat, en fonts catalanes, junt amb molts més en -ILA i en BER-: «*Berilanus*, abba Sti. Andre» a Benasc, a. 1092 (SerranoS., *NHRbg*. 265); i junt amb altres com *Berlic*, *Berlinga*, i *Berriu/Beliu*. Cf. l'article següent.

BERNADAC

Singles masos a Caixàs ('20 × '71) i Cameles (xxvii, 56.18, 53.9); i cognom d'un botiguer ja antic, a Prada (xxvi, 83.17); i a Castelló d'Empúries a. 1702 (*BDLC* ix, 274). Però deu ser nom occità immigrant, cf. *Bernezac* a la Charente-Inf., antigament *Bernazac*, del qual registra l'arrel cèltica *Skok* (§ 416), car és sabut que en els parlars gascons de la Gironda -*ti*-dóna *ð* en lloc d'oc. *z*. I en tenim variants amb aquests consonantismes: *Bernasac* a Albons a. 1812 (*BDLC* ix, 274); *Bernac* a Girona, 1853 (*BDLC* ix, 274) si no és errada per allò, seria també immigrant (veg. *Bernac* en *Skok* als departaments HPyr., Tarn i Charente-Inf.).

Bernat, *Cavall* o *Carall* ~, V. *Barana*
Bernesca, *Berni*, V. *Bèrnia*